

# ปัจจัยความสำเร็จในการส่งออกอาหารแปรรูป เพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

รัชยุทธ กิตติพิรกิจ\*

## บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จในการส่งออกอาหารแปรรูปเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารแปรรูปในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 598 ราย โดยการเก็บกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 399 ราย ซึ่งเครื่องมือที่ผู้วิจัยนำมาทำการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยค่าทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.878 ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของ Correlation coefficient (r) และใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการอาหารแปรรูปเห็นวาระดับความสำเร็จในการประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปอยู่ในระดับมาก และเห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับปัจจัยที่ส่งผลต่อธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปทุกด้าน ได้แก่ กิจกรรมในห่วงโซ่อุปทาน กิจกรรมด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง ความร่วมมือของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ และปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหาร

จากการทดสอบการทดสอบสมมติฐานพบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการมีผลต่อความสำเร็จของการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป เรื่องเพศ อายุ ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ รายได้ และตำแหน่ง และปัจจัยที่ส่งผลต่อธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปทุกด้านมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จของผู้ประกอบการอาหารแปรรูปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**คำสำคัญ :** ปัจจัยความสำเร็จ อาหารแปรรูป ประชาคมอาเซียน

\* นักศึกษาปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

## Abstract

The purpose of this research is to study and analyze the success factors in exporting the food processing to support the ASEAN community. In this research, the researcher picked 598 entrepreneurs in the Food Processing Industry who live and work in Bangkok areas and the samples were collected from all the 399 cases which the researcher used questionnaires as an equipment to make this research. Then the test reliability of the questionnaire was 0.878 by using a Descriptive Statistics, an Inferential Statistics and Chi-Square. The Descriptive Statistics include Percentage, Mean and Standard Deviation. The Inferential Statistics used to test by determining the coefficients of correlation coefficient.

The results showed that: the entrepreneurs agreed with the level of success in the food processing industry at a high level and the factors that affect

to all aspects of food processing industry at high level too. The factors that affect to all aspects of food processing industry include supply chain activities, logistic activities, transportation, corporation of related business, the support factors from the government and the characteristics factors of the entrepreneurs in the Food Processing Industry.

From the test of hypothesis, the researcher found that the general information of the entrepreneurs had affected to the success in Business Administration Food Industry for example genders, ages, the duration of business operations, income, and position. The factors that affect to all aspects of food processing industry had related to the level of success of entrepreneurs in the Food Processing Industry statistically significant at the 0.05 level.

**keywords:** success factor, food processing, ASEAN

## ที่มาและความสำคัญของปัญหา

“อุตสาหกรรมอาหาร” ของไทย นับเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญ เนื่องจากวัตถุดิบส่วนใหญ่ผลิตภายในประเทศ และมีความเชื่อมโยงกับภาคการเกษตร ทั้งนี้เป็นสินค้าส่งออกที่มีความสำคัญในลำดับต้นๆ โดยอุตสาหกรรมอาหารล่าสุด ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) พบว่าการส่งออกสินค้าอาหารในปีนี้จะขยายตัวได้เพียงเล็กน้อย ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ 1 ล้านล้านบาท และถึงเวลาแล้วที่ทุกภาคส่วนต้องปรับเปลี่ยนยุทธวิธีใหม่ ทั้งอุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อสร้างความพร้อมกับการแข่งขันในตลาด ในอีก 2 ปีข้างหน้า ประเทศไทยจะเปิดเสรีอาเซียนด้วย ผู้ประกอบการอาหารที่เป็นรายขนาดกลางจะมีความเหมาะสมและพร้อมที่สุดที่จะขยายออกไปสู่อาเซียน โดยเฉพาะประเทศรอบบ้านเราใน CLMV ประกอบด้วย กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ส่วนอุตสาหกรรมรายใหญ่ซึ่งประสบปัญหาต้นทุนวัตถุดิบที่สูงก็จะสามารถใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบในประเทศรอบบ้านเรา เช่น การส่งเสริมคอนแทรก ฟาร์มมิ่ง นำเข้าวัตถุดิบเข้ามาเพื่อลดต้นทุนลง แต่แน่นอนว่าทุกอย่างจะต้องมีการจัดสรรทุกวันนี้สินค้าเกษตรและอาหารส่งออกทำตลาดได้ยากเพราะเต็มไปด้วยการแข่งขันในด้านราคา เพราะไทยเองไม่ได้เป็นผู้ค้าหรือแปรรูปอาหารเพียงรายเดียวในโลก แต่เราต้องแข่งขันกับหลายประเทศในภูมิภาค ทั้งจากเวียดนามก็ดี อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ก็ดี ซึ่งถือเป็นคู่แข่งส่งออกสินค้าอาหารแปรรูปของเราทั้งสิ้น ไม่ว่าจะสับปะรด หรือปลากะป๋อง เรามี

เหมือนเราทั้งนั้น การที่ทุกวันนี้ ผู้ประกอบการไทยได้แชมป์ส่งออกปลากะป๋อง สับปะรด และอาหารอีกหลายๆ ตัวก็ดี เนื่องจากผู้ประกอบการไทยพยายามหาตลาดใหม่ๆ ส่วนการรักษาตลาดเก่าๆ ก็มีความสำคัญ อุปสรรคด้านอื่นๆ ต่อการส่งออกสินค้าอาหารนั้นมี 3-4 ปัจจัย อันดับแรกคือ อัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งในระยะนี้ค่าเงินบาทหนึ่งๆ อยู่ที่ 30-31 บาทต่อดอลลาร์ หากอยู่ในระดับนี้เป็นเดือนๆ และไม่ผันผวนเป็นสิ่งที่เราพอใจ แต่หากมีความผันผวนเนื่องจากปัญหาการเมือง หรือเศรษฐกิจสหรัฐฯ จะทำให้มีผลกระทบต่อบ้าง นอกจากนี้คือปัจจัยด้านพลังงาน มีผลกระทบต่อต้นทุนในการประกอบการ ซึ่งโรงงานอาหารเราใช้พลังงานเป็นสิ่งสำคัญ รวมทั้งด้านการขนส่งล้วนเป็นต้นทุนและเป็นปัจจัยที่มีผลต่อราคา หากต้นทุนพลังงานสูงก็จะทำให้เราไปแข่งขันในตลาดโลกยาก ขณะที่ปัจจัยด้านการเมือง หากเกิดขึ้นก็จะมีผลต่อค่าระวางเรือ ปัจจัยสุดท้ายคือ สภาพอากาศเปลี่ยนแปลง เกิดปัญหาน้ำท่วมหนัก แล้งร้อนจัด หรือหนาวเกิน จะส่งผลกระทบต่อผลผลิตไม่ได้ตามฤดูกาล ก็จะส่งผลให้ไม่สามารถควบคุมต้นทุนได้ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการส่งออกอาหารแปรรูปเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการส่งออกอาหารแปรรูปเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน
2. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จที่ส่งผลต่อการส่งออกอาหารแปรรูปในการรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

### สมมติฐานของการวิจัย

**สมมติฐานที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการมีผลต่อความสำเร็จของการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป

**สมมติฐานที่ 2** กิจกรรมในห่วงโซ่อุปทานมีผลต่อความสำเร็จของการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป

**สมมติฐานที่ 3** กิจกรรมด้านโลจิสติกส์และการขนส่งมีผลต่อความสำเร็จของการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป

**สมมติฐานที่ 4** ความร่วมมือในธุรกิจที่เกี่ยวข้องมีผลต่อความสำเร็จของการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป

**สมมติฐานที่ 5** ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภาครัฐมีผลต่อความสำเร็จของการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป

**สมมติฐานที่ 6** ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารมีผลต่อความสำเร็จของการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป

### ขอบเขตของการศึกษา

1. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารแปรรูปในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 598 ราย โดยทั้งจำนวนเป็นกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโรยามาเน่ (Yamane, 1973, pp. 886-887) ได้ค่ากลุ่มตัวอย่าง = 399 ราย และ

นำจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก (Lottery)

2. ด้านพื้นที่ในการเก็บข้อมูล คือ ในเขตกรุงเทพมหานคร

3. ด้านเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่ มิถุนายน พ.ศ. 2556 ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2557

4. เนื้อหาตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ตัวแปรอิสระได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้ และตำแหน่งหน้าที่ และปัจจัยที่ส่งผลต่อธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ประกอบด้วย กิจกรรมในห่วงโซ่อุปทาน กิจกรรมด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง ความร่วมมือของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ และปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหาร ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ความสำเร็จในการประกอบการอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

### ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบปัจจัยความสำเร็จในการส่งออกอาหารแปรรูปเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

2. ผู้ประกอบการทราบแนวทางในการสร้างความสำเร็จภายใต้การแข่งขันในอุตสาหกรรมอาหารในประชาคมอาเซียน

3. นำไปสู่การพัฒนาประเทศในด้านการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป

4. สร้างความเข้มแข็งแก่อุตสาหกรรมในด้านการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์และประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปไทย

## ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมเอกสารงานวิจัยต่างๆ และนำเสนอสาระสำคัญดังนี้

**แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมในห่วงโซ่อุปทาน**  
ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) คือ กระบวนการของวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ซึ่งสนับสนุนการไหลทางกายภาพ สารสนเทศ การเงิน และความรู้ การเคลื่อนย้ายขนถ่ายผลิตภัณฑ์ และการบริการจากผู้ส่งมอบวัตถุดิบไปถึงผู้บริโภคขั้นสุดท้าย การจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management; SCM) คือ การออกแบบการวางแผนปฏิบัติการควบคุมติดตามกิจกรรมในห่วงโซ่อุปทาน โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างคุณค่าในการแข่งขันและยกระดับงานสากล การปรับปรุงอุปทาน (Supply) ให้สอดคล้องกับอุปสงค์ (Demand) และการวัดการปฏิบัติงาน (สำนักงานพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2546) การจัดการห่วงโซ่อุปทานเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบูรณาการ (Integration) และการจัดการในองค์กร โดยได้มีการห่วงโซ่อุปทาน กิจกรรมต่างๆ ในห่วงโซ่อุปทาน และเกี่ยวข้องกับกิจกรรมความสัมพันธ์และความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งมีผลกระทบต่อกระบวนการทางธุรกิจที่จะสร้างเสริมให้มีมูลค่าเพิ่มในสินค้าและบริการ นำมาซึ่งความสามารถในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ปฏิสัมพันธ์ของการจัดการกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุปทานของสินค้าและบริการ โดยการปฏิสัมพันธ์จะมีลักษณะเชิงบูรณาการ โดยมีเป้าหมายในการที่จะสร้างมูลค่าเพิ่ม และสนองต่อต่อความ

ต้องการของตลาด การผลิต การกระจาย และการส่งมอบสินค้า และยังรวมถึงการสื่อสารสนเทศของข้อมูลและข่าวสาร โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะลดต้นทุนรวมของธุรกิจและเพิ่มศักยภาพของการแข่งขัน จะเห็นได้ว่าการจัดการห่วงโซ่อุปทานนั้นจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือทางธุรกิจ ตั้งแต่แหล่งของวัตถุดิบต้นน้ำ (Upstream Source) จนถึงการส่งมอบสินค้าและบริการปลายน้ำ (Downstream Customers) ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะครอบคลุมถึงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการให้ได้มาซึ่งวัตถุดิบกระบวนการส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาดและการผลิต รวมถึงกระบวนการเคลื่อนย้ายสินค้าจนถึงมือผู้ต้องการสินค้า ทั้งนี้ กระบวนการต่างๆ จะมีปฏิสัมพันธ์ในลักษณะของบูรณาการ ทั้งนี้ภารกิจสำคัญของการจัดการห่วงโซ่อุปทานนั้นคือการมุ่งให้ลูกค้าเกิดความพอใจสูงสุด โดยเน้นในเรื่องประสิทธิภาพเชิงต้นทุน และผลตอบแทนทางธุรกิจ โดย Council of Supply Chain Management Professional (2006) สถาบันชื่อดังที่ได้ถูกอ้างอิงจากหนังสือหลายๆ เล่มได้ให้ความหมายของการจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) ไว้ว่า การจัดการห่วงโซ่อุปทานเป็นการรวมกันของการวางแผนและการจัดการในทุกๆ กิจกรรมซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดหา กระบวนการเปลี่ยนแปลงต่างๆ การจัดการโลจิสติกส์ และยังรวมไปถึงการประสานและร่วมมือกันระหว่างสมาชิกในห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งประกอบไปด้วยซัพพลายเออร์ ลูกค้า หรือผู้ให้บริการระดับต่างๆ สาระสำคัญคือ การจัดการห่วงโซ่อุปทานเป็นการจัดการในเรื่องของการจัดหาและความ

ต้องการภายใต้ความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทต่างๆ โดยความหมายของการจัดการโซ่อุปทานโดยรวมจะเป็นการจัดการโดยเน้นความสัมพันธ์ของสมาชิกในโซ่อุปทานซึ่งมีเป้าหมายเด่นชัดในเรื่องของการลดต้นทุนนั่นเอง

การจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Management) เป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานซึ่งเป็นกระบวนการในการวางแผน การนำเสนอ และการควบคุมการไหลที่มีประสิทธิภาพแลประสิทธิภาพและการเก็บสินค้า บริการ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากจุดเริ่มต้นในการผลิตไปสู่จุดสุดท้ายของผู้บริโภค ซึ่งนิยามการจัดการโลจิสติกส์มุ่งเน้นไปที่เรื่องของการจัดการในการวางแผนการควบคุมการไหลของวัตถุดิบและข้อมูลจากจุดแรกถึงจุดสุดท้าย โดยที่การจัดการจะอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์ที่จะตอบสนองความต้องการของลูกค้า ทั้งยังได้ให้ความหมายของการจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) ไว้ว่า การจัดการห่วงโซ่อุปทาน เป็นการรวมกันของการวางแผนและการจัดการในทุกๆ กิจกรรมซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดหา กระบวนการเปลี่ยนแปลงต่างๆ การจัดการโลจิสติกส์ และยังรวมไปถึงการประสานและร่วมมือกันระหว่างสมาชิกในห่วงโซ่อุปทานซึ่งประกอบไปด้วยซัพพลายเออร์ ลูกค้า หรือผู้ให้บริการระดับต่างๆ สารสำคัญคือ การจัดการห่วงโซ่อุปทานเป็นการจัดการในเรื่องของการจัดหาและความต้องการภายใต้ความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทต่างๆ โดยความหมายของการจัดการห่วงโซ่อุปทานโดยรวมจะเป็นการจัดการโดยเน้นความสัมพันธ์ของสมาชิกในห่วงโซ่อุปทานซึ่งมีเป้าหมายเด่นชัดในเรื่องของการลดต้นทุนนั่นเอง

การจัดการห่วงโซ่อุปทานมีเป้าหมายเพื่อลดความไม่แน่นอนและความเสี่ยงโดยให้มีระดับสินค้าคงเหลือที่มีผลในทางบวก มีการบริหารวงจรรอบ (Cycle time) การบริหารกระบวนการ (Process) และการบริการที่เหมาะสมที่สุดสำหรับลูกค้าหรือผู้บริโภคขั้นสุดท้าย (End Customer Service) ซึ่งการจัดการห่วงโซ่อุปทานนั้นมีความสำคัญต่อองค์กรต่างๆ ซึ่งสาเหตุที่ต้องมีการศึกษาและประยุกต์ใช้หลักการของการจัดการห่วงโซ่อุปทานเข้าไปไว้ในหน่วยงาน เนื่องจากองค์กรใดที่มีการดำเนินงานหรือเชื่อมโยงติดต่อกับหน่วยงานที่ทำธุรกิจกับคู่ค้าซึ่งจะต้องมีปัญหาเกิดขึ้นไม่มากก็น้อย ดังนั้นการจัดการห่วงโซ่อุปทานจึงมุ่งเน้นในการแก้ปัญหาในด้านต่างๆ ประสิทธิภาพของระบบห่วงโซ่อุปทานจะช่วยสร้างคุณค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์จากการจัดการห่วงโซ่อุปทาน และสามารถที่จะสนับสนุนในด้านราคาและด้านปริมาณของอาหารเพื่อการส่งออก

การศึกษาการจัดการทั้งโลจิสติกส์และโซ่อุปทานนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า การจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเป็นการจัดการแบบบูรณาการโดยเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดซื้อ การผลิต การจัดส่ง ฯลฯ โดยเป็นการประสานงานกันระหว่างสมาชิกภายในโซ่อุปทานตั้งแต่ ผู้จัดส่งวัตถุดิบไปจนถึงผู้บริโภค ภายใต้เป้าหมายของการลดต้นทุนของระบบการเพิ่มระดับการให้บริการนำไปสู่ประสิทธิภาพและการตอบสนองความต้องการของลูกค้า (ทวิศักดิ์ เทพพิทักษ์, 2550) โดยทั่วไปแล้วห่วงโซ่อุปทานประกอบด้วยจุดที่สำคัญๆ ดังนี้ 1) ผู้ส่งมอบ (Suppliers) หมายถึง ผู้ที่ส่งวัตถุดิบให้กับโรงเรือนหรือสถานปฏิบัติการ

สำหรับกระจายสินค้า 2) โรงงานผู้ผลิต (Manufacturers) หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการแปรรูปวัตถุดิบที่ได้รับจากผู้ส่งมอบให้มีคุณค่าสูงขึ้น 3) ศูนย์กระจายสินค้า (Distribution Centers) หมายถึง จุดที่ทำหน้าที่ในการกระจายสินค้าไปให้ถึงมือผู้บริโภคหรือลูกค้าที่ศูนย์กระจายสินค้าหนึ่งๆ อาจจะมีสินค้าที่มาจากหลายโรงงานการผลิต 4) ร้านค้าย่อยและลูกค้าหรือผู้บริโภค (Retailers or Customers) คือจุดปลายทางของโซ่อุปทาน ซึ่งเป็นจุดที่สินค้าหรือบริการต่างๆ จะต้องถูกใช้จนหมดมูลค่า และโดยที่ไม่มีการเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการนั้นๆ

ส่วนกิจกรรมหลักในห่วงโซ่อุปทานนั้นประกอบด้วย 1) การจัดหา (Procurement): เป็นการจัดหาวัตถุดิบหรือวัสดุที่ป้อนเข้าไปยังจุดต่างๆ ในสายของห่วงโซ่อุปทาน จากตัวอย่างข้างต้นหากโรงงานได้ผลปาล์มที่มีคุณภาพต่ำ ถึงแม้ว่าจะมีเครื่องมือ เครื่องจักรที่ทันสมัย ก็จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพและต้นทุน ฉะนั้น การจัดหาถือเป็นการจัดหาหนึ่งที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพและต้นทุนการผลิต 2) การขนส่ง (Transportation): เป็นกิจกรรมที่เพิ่มคุณค่าของสินค้าในแง่ของการย้ายสถานที่ หากการขนส่งไม่ดี สินค้าอาจจะได้รับความเสียหายระหว่างทาง จะเห็นว่า การขนส่งก็มีผลต่อต้นทุนโดยตรง 3) การจัดเก็บ (Warehousing): เป็นกิจกรรมที่มีได้เพิ่มคุณค่าให้กับตัวสินค้าเลย แต่ก็ก็เป็นกิจกรรมที่ต้องมีเพื่อรองรับกับความต้องการของลูกค้าที่ไม่คงที่ รวมทั้งประโยชน์ในด้านของการประหยัดเมื่อมีการผลิตของจำนวนมากในแต่ละครั้ง หรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีปริมาณ วัตถุดิบที่ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับ

ฤดูกาล และสภาพลม ฟ้า อากาศ 3) การกระจายสินค้า (Distribution): เป็นกิจกรรมที่ช่วยกระจายสินค้าจากจุดจัดเก็บส่งต่อไปยังร้านค้าปลีกหรือซูเปอร์มาร์เก็ต (ปวีณา เชาวลิขิตวงศ์, 2548 อ้างอิงจาก ศรีณยวีร์ คำสี, 2555)

## วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการส่งออกอาหารแปรรูปเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน มีขั้นตอนในดำเนินการวิจัย ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ และตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป โดยการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าแอลฟาเท่ากับ 0.878

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้วิธีการหาความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean :  $\bar{X}$ ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ส่วนสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานคือการหาค่าสัมประสิทธิ์ของ Correlation coefficient (r) และไคสแควร์ (Chi-Square)

## สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการส่งออกอาหารแปรรูปเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียนพบว่าผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 55 ปี

ขึ้นไป การศึกษาระดับปริญญาตรี ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจระหว่าง 6-10 ปี มีรายได้ในการประกอบธุรกิจระหว่าง 1-5 ล้านบาท ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งผู้บริหารระดับกลาง ส่วนระดับความคิดเห็นข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป พบว่าผู้ประกอบการอาหารแปรรูปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปอยู่ในระดับมาก โดยผู้ประกอบการเห็นด้วยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปด้านปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภาครัฐมีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องการสร้างความร่วมมือข้อตกลงในกลุ่มประเทศอาเซียน ทำให้เกิดโอกาสทางการค้ามากขึ้น และพบว่าผู้ประกอบการอาหารแปรรูปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปอยู่ในระดับมาก จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการมีผลต่อความสำเร็จของการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป พบว่าเรื่องระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จของผู้ประกอบการอาหารแปรรูป ส่วนข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการเรื่องเพศ อายุ ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ รายได้ และตำแหน่ง พบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จของผู้ประกอบการอาหารแปรรูปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปด้านกิจกรรมในห่วงโซ่อุปทาน กิจกรรมด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง ความร่วมมือของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ

และปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหาร มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

## การอภิปรายผล

จากการศึกษาระดับความคิดเห็นข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ได้แก่ กิจกรรมในห่วงโซ่อุปทาน กิจกรรมด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง ความร่วมมือของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ และปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหาร พบว่าผู้ประกอบการอาหารแปรรูปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปอยู่ในระดับมาก โดยผู้ประกอบการเห็นด้วยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปด้านปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ อาจเป็นเพราะการสร้างความร่วมมือข้อตกลงในกลุ่มประเทศอาเซียน ทำให้เกิดโอกาสทางการค้ามากขึ้น และรัฐมีการสนับสนุนการส่งออกและนำเข้าสินค้าประเภทอาหารแปรรูป ในส่วนของกิจกรรมในห่วงโซ่อุปทานในการจัดหาวัตถุดิบหรือวัสดุในการผลิตมีคุณภาพ และมีการวางแผนการจัดการผลิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมถึงความร่วมมือของธุรกิจที่เกี่ยวข้องผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเนื่องจากมีการแบ่งปันผลประโยชน์ในหลักการของความเป็นพันธมิตรทางการค้า และมีการทำความรู้จักกับธุรกิจอื่นที่สามารถเอื้อประโยชน์ต่อกันและกันได้ ส่วนกิจกรรมด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง โดยเฉพาะเรื่องระดับ

ของสินค้าคงคลังจะต้องมีความเหมาะสมสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้และปริมาณสินค้าตรงตามของลูกค้าต้องการ โดยปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปจะต้องมีความตั้งใจที่จะทำโดยไม่ท้อถอยเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการ และการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ จึงทำให้ผู้ประกอบการอาหารแปรรูปมีความสำเร็จในการประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป Dr.Hal B. Pickle Pickle 1964 อ้างอิงจาก สถิติ และคณะ (2546) ได้ทำการศึกษาวิจัยพบว่าคุณลักษณะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการประสบความสำเร็จของผู้ประกอบการ มีอยู่ 5 คุณลักษณะด้วยกัน คือ 1) มีความพยายามที่จะบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย ความรับผิดชอบ เข้มแข็ง (Vigor) มีความคิดริเริ่ม มีความตั้งใจที่จะทำไม่ท้อถอย (Persistence) และสุขภาพดี 2) มีความสามารถในการคิดเป็น ประกอบด้วย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แก้ปัญหาเฉพาะหน้า และมีความคิดในการวิเคราะห์ 3) มีมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย มีอำนาจหรืออิทธิพล (Ascendancy) มีอารมณ์มั่นคง (Emotional Stability) มีความเป็นมิตรเข้ากับคนได้ มีความรอบคอบ มีความสัมพันธ์ส่วนตัวใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น มีความร่าเริง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความสุภาพ ระมัดระวังคำพูด (Tactfulness) 4) มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ทั้งในด้านการเขียน และพูด และ 5) มีความรู้ในด้านเทคนิค มีความรู้รอบทั้งในด้าน Know-How ของธุรกิจในสาขาอาชีพของตน

จากการทดสอบการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการมีผลต่อความสำเร็จของการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปพบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จของผู้ประกอบการอาหารแปรรูป ส่วนข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการเรื่องเพศ อายุ ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ รายได้ และตำแหน่ง พบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จของผู้ประกอบการอาหารแปรรูปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 Hofstede (1987) ได้การศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบระหว่างวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ จากพนักงานบริษัทไอบีเอ็มจากทั่วโลกกว่า 116,000 คน พบว่าความแตกต่างในเรื่องการแบ่งแยกชายหญิง (masculine / feminine) ในสังคมที่หญิงและชายแตกต่างกันมาก (masculine) หญิงอาจทำงานได้แต่ตำแหน่งโดยทั่วไป บางสังคมหญิงมีหน้าที่ทำงานบ้านเท่านั้น ไม่มีโอกาสเข้าทำงานและเป็นหัวหน้าผู้ชายได้เลย ในอดีตวัฒนธรรมไทยเคยยกย่องให้ชายเหนือกว่าหญิงโดยเฉพาะในเรื่องการทำงานนอกบ้านและผู้หญิงต้องเป็นผู้ตามหรือสนับสนุนชาย โดยมีคติว่าชายเป็นช้างเท้าหน้าและหญิงเป็นช้างเท้าหลัง ในปัจจุบันหญิงและชายไทยมีความเสมอภาคในการทำงาน หญิงเป็นหัวหน้าชายได้ในสังคมไทย แต่การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของแต่ละประเทศมีความเร็วไม่เท่ากัน ด้วยเหตุดังกล่าวเพศจึงส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจอาหารแปรรูป ปรมะ สตะเวทิน (2540 : 105) กล่าวว่าการศึกษา (Education) เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความคิด ค่านิยม ทักษะ และพฤติกรรมแตกต่างกัน คนที่มีการศึกษาสูงจะได้เปรียบอย่าง

มากในการเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะเป็นผู้มีความกว้างขวางและเข้าใจสารได้ดี แต่จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่าย ถ้าไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลเพียงพอ รัชจรินทร์ และคณะ (2546: 31-32) คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่เสนอโดยได้ทำการศึกษาวิจัยคุณลักษณะของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทยที่ประสบความสำเร็จพบว่าผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ในธุรกิจที่ทำ จึงอาจทำให้ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจอาหารแปรรูป และแนวคิดของ Robert S. Kaplan and David Norton หรือ “Balanced Scorecard” Kaplan and Norton (1992 อ้างถึงใน ศิริวรรณ และคณะ, 2545: 632-646) ได้เสนอแนวคิด “Balanced Scorecard” ซึ่งเป็นระบบการควบคุมทางการบริหารจัดการแบบองค์รวม ซึ่งเป็นการสร้างความสมดุลของการประเมินผลความสำเร็จขององค์การด้านการเงินเกี่ยวข้องกับปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของบริษัท จึงอาจทำให้รายได้มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจอาหารแปรรูป Michael Frese Frese (2000: 145-155) กล่าวว่าการศึกษาที่วัดความสำเร็จของผู้ประกอบการได้นั้นต้องวัดจากตัวบุคคล โดยที่ผู้ประกอบการเป็นผู้กำหนดความสำเร็จด้วยตนเอง ซึ่งมักจะใช้ความเห็นในด้านการเงินเป็นตัวสะท้อนธุรกิจ และความพึงพอใจจากรายได้ที่มาจากการดำเนินธุรกิจ ดังนั้นตำแหน่งจึงมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจอาหาร แปรรูป และจากการทดสอบสมมติฐานที่ 2, 3, 4, 5 และ 6 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อ

ธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปด้านกิจกรรมในห่วงโซ่อุปทาน กิจกรรมด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง ความร่วมมือของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ และปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหาร มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งตามแนวคิดของศาสตราจารย์ Michael E. Porter (1990) ความได้เปรียบในการแข่งขันของประเทศ จะมีผลต่อความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมในระดับประเทศ ได้กำหนดกรอบแนวความคิดไว้ในรูปแบบ Porter’s Diamond Model ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมประกอบด้วยปัจจัยหลัก 4 ปัจจัยดังต่อไปนี้

**1. เงื่อนไขปัจจัยการผลิต (Factor Conditions)** ในส่วนนี้จะพิจารณาถึงโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นองค์ประกอบจากธรรมชาติ ทรัพยากรมนุษย์ ความสามารถทางเทคโนโลยี และเงินทุน

**2. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องสนับสนุนกัน (Related and Supporting Industries)** อุตสาหกรรมโดยทั่วไปจะประกอบด้วย อุตสาหกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกัน (Related Industries) และอุตสาหกรรมที่สนับสนุนกัน (Supporting Industries) ความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่างๆ จะมีความเชื่อมโยงกันตามลักษณะของโซ่อุปทาน (Supply Chain) ซึ่งจะเชื่อมโยงให้อุตสาหกรรมมีความเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์กันในเชิงความร่วมมือกันบนโซ่อุปทานเดียวกัน ซึ่งจะทำให้โซ่อุปทานนั้นเกิดความเข้มแข็ง

**3. เงื่อนไขทางด้านอุปสงค์ของสินค้าและบริการ (Demand Conditions)** ความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมที่สูงจะมีตัวชี้วัดอยู่ที่คุณภาพของอุปสงค์

**4. การแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ (Context for Firm Strategy and Rivalry)** สภาวะการแข่งขันของธุรกิจที่เพิ่มขึ้น ตามแนวคิดของศาสตราจารย์ Michael E. Porter ได้นำเสนอปัจจัยผลักดันให้ธุรกิจปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของตนเองไว้ 2 ประการ ดังนี้ 1) การใช้ปัจจัยการผลิตให้มีประสิทธิภาพ 2) การสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าด้วยการสร้างนวัตกรรมใหม่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้อุตสาหกรรมมีความเข้มแข็งมากขึ้น โซ่อุปทาน หรือห่วงโซ่อุปทาน หรือเครือข่ายโลจิสติกส์ คือ การใช้ระบบของหน่วยงาน คน เทคโนโลยี กิจกรรม ข้อมูลข่าวสาร และทรัพยากร มาประยุกต์เข้าด้วยกัน เพื่อการเคลื่อนย้ายสินค้าหรือบริการจากผู้จัดหาไปยังลูกค้า กิจกรรมของห่วงโซ่อุปทานจะแปรสภาพทรัพยากรธรรมชาติ วัตถุดิบ และวัสดุอื่นๆ ให้กลายเป็นสินค้าสำเร็จ แล้วส่งไปจนถึงลูกค้าคนสุดท้าย (ผู้บริโภค หรือ End Customer) ในเชิงปรัชญาของโซ่อุปทานนั้น วัสดุที่ถูกใช้แล้วอาจจะถูกนำกลับมาใช้ใหม่ที่จุดไหนของห่วงโซ่อุปทานก็ได้ ถ้าวัสดุนั้นเป็นวัสดุที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ (Recyclable Materials) โซ่อุปทานมีความเกี่ยวข้องกับห่วงโซ่คุณค่า สอดคล้องกับขวัญชัย (2546) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จ

ในการประกอบการ ได้แก่ ความสามารถของผู้ประกอบการ จำนวนเงินในการลงทุนและนโยบายการสนับสนุนจากภาครัฐบาล และเฉลิมพร (2545) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสำเร็จในการทำธุรกิจของนักธุรกิจอิสระจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของบริษัทแอมเวย์ (ประเทศไทย) จำกัด พบว่านักธุรกิจอิสระมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับสูง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสำเร็จในการทำธุรกิจแอมเวย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติการศึกษาโครงการศึกษาระบบการเคลื่อนย้ายสินค้า (Commodity Flow) ไทย-สหภาพยุโรป สำหรับอุตสาหกรรมแช่แข็งและอาหารแปรรูปของสัจจา (2551) ทำการวิเคราะห์กระบวนการเคลื่อนย้ายสินค้าเพื่อการส่งออกไทยไปสหภาพยุโรป โดยเลือกอุตสาหกรรมอาหารแช่แข็งและแปรรูปและไก่สดแปรรูป วิธีการศึกษาของงานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์เส้นทางและต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง โดยวิเคราะห์การเคลื่อนย้ายสินค้าตั้งแต่ต้นทางหรือการผลิตไปจนถึงปลายทาง คือ ประเทศในสหภาพยุโรป เริ่มจากระบบการเคลื่อนย้ายสินค้าภายในประเทศ และกระบวนการเคลื่อนย้ายสินค้าในสหภาพยุโรป และศึกษากฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเคลื่อนย้ายสินค้า ผลการศึกษาได้แสดงเส้นทางการเคลื่อนย้ายสินค้าโดยรายละเอียดทุกขั้นตอนตลอดกระบวนการผลิตไปจนถึงปลายทางและต้นทุนในแต่ละขั้นตอน รวมถึงช่องทางและต้นทุนการขนส่งในสหภาพยุโรปจุดอ่อนของการศึกษานี้ งานวิจัยนี้บรรยายภาพโลจิสติกส์การเคลื่อนย้ายสินค้าจากต้นทางไปปลายทางและศึกษาต้นทุน

ที่เกิดขึ้น แต่ไม่ได้วิเคราะห์ลงไปถึงประสิทธิภาพองค์ประกอบของ SCM & L การลดความสูญเสียได้ การสร้างมูลค่าเพิ่ม การสื่อสารกันตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตลอดจนการสร้างเชื่อมั่นด้านคุณภาพและมาตรฐานสินค้า ดังนั้นธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยกิจกรรมในห่วงโซ่อุปทาน กิจกรรมด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง ความร่วมมือของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ และปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหาร

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

**1.1 ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ** ควรให้ความรู้และข้อมูลเรื่องกฎหมายและภาษีของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน

**1.2 ความร่วมมือของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง** ยังมีการสร้างเครือข่ายกับธุรกิจที่เอื้อประโยชน์กับธุรกิจมีน้อย โดยเฉพาะเครือข่ายในต่างประเทศในกลุ่มอาเซียน ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญและสร้างเครือข่ายธุรกิจในต่างประเทศ

**1.3 จากผลการศึกษา** จะเห็นได้ว่าทุกปัจจัยมีความสำคัญกับความสำเร็จในการส่งออกอาหารแปรรูป ดังนั้นผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับทุกปัจจัย

## 2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

**2.1** ควรศึกษาเรื่องศักยภาพของผู้ประกอบการของอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้า

**2.2** การศึกษาข้อมูลทางการตลาดในประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงขีดความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน

## บรรณานุกรม

- ขวัญเชิญ ภาคฐิน. (2546). “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จของการประกอบการอุตสาหกรรมอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม.” กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เฉลิมพร แสงพิรุณ. (2545). “ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ความเหนียวแน่นในกลุ่มกับผลสำเร็จในการทำธุรกิจแอมเวย์: ศึกษากรณีบริษัท แอมเวย์ (ประเทศไทย).” จำกัด กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์. (2550). การจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- ประมะ สตะเวทิน. (2540). **หลักและทฤษฎีทางสื่อสาร.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช .
- รัชจรินทร์ พรชัยวิเศษกุล, วิวรรณรักษ์ จรัสวิริยะกุล, อัญชลี วิสุทธีมรรค และสุรุต พิชัย. (2546). “คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ” รายงานเสนอต่อสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กรกฎาคม 2546, กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, อารี พันธุ์มณี, ลัทธிகาล ศรีวะรมย์, ณกมล จันท์สม, สุพีร์ ลี้มไทย, สมชาย หิรัญกิตติ, ขวลิต ประภาวนนท์ และสุดา เทียบจตุรัส. (2541). **พฤติกรรมองค์กร.** กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธีรฟิล์ม และไซเท็กซ์ จำกัด.
- ศรัณยวีร์ คำสี. (2555). “การเพิ่มประสิทธิภาพห่วงโซ่อุปทานของผลิตภัณฑ์พริกหวานไฮโดรโปนิคส์เพื่อการส่งออก.” เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถิตย์ กองคำ. (2542). **เทคนิคการบริหารการศึกษา.** สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- สัจจา บรรจงศิริ. (2551). “กระบวนการเคลื่อนย้ายสินค้า (Commodity Flow) ไทย-สหภาพยุโรป สำหรับอุตสาหกรรมแช่แข็งและอาหารแปรรูป.” นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม. (2546). **การจัดการห่วงโซ่อุปทาน.** เข้าถึงได้จาก <http://bsid.dip.go.th/> ค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2557.
- Handfield, R. B., & Nichols, E. L. Jr. (1998). **An Introduction to supply chain management.** NJ: Prentice Hall, Upper saddle river.
- Michael Frese Frese. (2000). **Success and failure of microbusiness owners in Africa : A Psychological Approach.** United States of America : Greenwood Publishing Group.
- Porter, Michael E. (1980). **Competitive Strategy: Techniques for analyzing Industries And Competitor.** New York: Free Press.
- Yamane, T. (1973). **Statistic: An Introductory Analysis.** 3<sup>rd</sup> ed. New York: Harper and Row.